

DE ZANDLOPER

www.xaveriusamersfoort.nl

Vierendertigste jaargang nummer 2

12 februari 2023

Goed te weten

Voor contact met een mede-parochiaan of voor een pastoraal gesprek kunt u contact opnemen met coördinator Phil Jacobs, tel. 06-19 00 09 47 of pmm.jacobs@gmail.com.

Klokken luiden voor Oekraïne

Op 24 februari aanstaande is het een jaar geleden dat de oorlog in de Oekraïne uitbrak. De Raad van Kerken Amersfoort wil hier aandacht aan geven en wel als volgt: Alle kerken in Amersfoort worden opgeroepen om op vrijdag 24 februari om 18.00 uur vijf minuten de klokken te luiden. En er wordt gevraagd om op zondag 26 februari in

de voorbeden aandacht te besteden aan de oorlog. Vanuit de SFX doen we hier graag aan mee.

Voor meer informatie verwijzen we u naar de Facebook pagina van de Raad van Kerken (<https://www.facebook.com/RvKAmersfoort>).

Hartelijke groet,
Marja Hogendoorn,
namens het Lokaal Team

Aswoensdag, begin van de veertigdagentijd. Een oecumenische viering.

Als mensen van verschillende kerken willen we samen beginnen aan de weg naar Pasen toe: de Vastentijd of Veertigdagentijd.

We komen op woensdag 22 februari om 19.30 uur bij elkaar in de Sint Joriskerk voor een viering rondom het oude ritueel van het Askruisje. Wie vorig jaar op Palmzondag een palmtakje heeft gekregen, kan dat meenemen. Wat is er in het afgelopen jaar veel gebeurd! We verzamelen de oude takjes om in het vuur te verbranden. In de viering gaat het over keuzes maken en God dienen in het dagelijks

leven. Iedereen mag naar voren komen om met de zwarte as een kruisje te krijgen op het voorhoofd. Het kruisje is een teken van boete en opnieuw mogen beginnen, verbonden met Christus. "Wees bereid de weg van Jezus te gaan, om samen met Hem op te staan!", zo klinkt het bij iedereen. Een moment van toewijding.

De viering wordt georganiseerd door de Sint Franciscus Xaveriuskerk, de Oud Katholieke kerk Sint Joris op het Zand, de Lutherse kerk, Bergkerk en Johanneskerk en is open voor iedereen die aan wil sluiten. Eerder was deze viering altijd in de

Oudkatholieke kerk ('de kleine Joris'), maar door de toegenomen belangstelling is de ruimte daar te beperkt. We zijn blij dat we daarom gastvrij onderdak krijgen in de grote Sint Joriskerk. De dienst zal ook live of later te volgen zijn via internet via <https://kerkdienstgemist.nl/stations/689-Herv-Wijkgemeente-Sint-Joriskerk>

Voorgangers zijn pastoor Rudolf Scheltinga (Oud Katholieke Kerk), pastor Phil Jacobs (sint Franciscus Xaverius), dominee Jan van Baardwijk (Bergkerk), stadsdominee Diederiek van Loo (de Amersfoortse Zwaan), dominee Alke Liebich (Johanneskerk). Het Bergkerk Vocaal Ensemble zingt o.l.v. Cees-Willem van Vliet, Jan Jansen is organist.

In dit nummer:

Desmond Tutu	2
Stille omgang	2
Tariefsverhoging misintenties	2
Cantate concert	2
Parochie OLVA communicantjes in spé	3
Etty Hillesum muzikaal theaterstuk	3
Verslag zoombijeenkomst over Edith Stein	4
Feestelijke Lessons & Carols (een verslag)	4
Zondagsvieringen	4

Tariefs- verhoging misintenties

Vanuit het bisdom is de richtlijn gekomen om het tarief van een misintentie te verhogen. Het bestuur heeft deze richtlijn aangenomen en een misintentie zal per 1 maart a.s. 15,00 euro kosten.

Cantate concert

Op zaterdag 18 februari vindt er om 17:00 uur weer een cantateconcert plaats in de Sint-Franciscus Xaveriuskerk, 't Zand 29 te Amersfoort. Op het programma twee cantates van Johann Sebastian Bach: 'Sehet, wir gehn hinauf gen Jerusalem', BWV 159

'Du wahrer Gott und Davids Sohn', BWV 23.

Uitvoerenden: Amersfoorts Cantatekoor en -orkest o.l.v. Bas Ramselaar. Solisten: Henk Knöps, hobo; Joalien van den Houten, sopraan; Maria den Hertog, alt; Roelof Polinder, tenor en Janko Fraanje, bas.

Kaarten €10,- te bestellen via www.rondomdecantates.nl

Als er nog kaarten resteren, kunnen die voorafgaand aan het concert nog worden gekocht. (Zowel pinnen als contant betalen is mogelijk).

Desmond Tutu

Een moreel hoogstaande, eerlijke en gewetensvolle man

Wanneer:
Zaterdag 25 februari
Tijd: 10.30 – 12.30 uur

Waar:
Franciscus Xaveriuskerk,
't Zand 29 Amersfoort

Kosten:
5 euro

Zijn dood viel nauwelijks op in de bredere, wereldwijde werveling van Covid en de

24-uursnieuwscyclus die werd gedomineerd door de nepnieuws-tweets van een Amerikaanse president.

En toch was Desmond Mphilo Tutu (7 oktober 1931 – 26 december 2021) een belangrijke man van historische betekenis. Hij stierf als aartsbisschop van de Anglicaanse Kerk, een oude man die zijn hele leven lang onophoudelijk had gestreden tegen de ongerechtigheden van rassendiscriminatie en

onrechtvaardigheid.

Zijn leven is voor ons een voorbeeld van een goed geleefd leven.

De inleiding beschrijft het leven van Desmond Tutu, geplaatst in de context van gebeurtenissen in zijn leven, Zuid-Afrika en de wereld in haar geheel. Tegen alle verwachtingen in werd Desmond Tutu een wereldwijd icoon en een waardig ontvanger van de Nobelprijs voor de Vrede. Niettemin bleef hij altijd een

bescheiden en eerlijk man, een voorbeeld voor ons allemaal.

Over de inleider: Jan-Bart Gewald is historicus, gespecialiseerd in de sociale geschiedenis van Afrika. Hij is hoogleraar Afrikaanse Geschiedenis aan de Universiteit Leiden en voormalig directeur van het African Studies Centre. Hij is opgegroeid in Afrika en heeft in meer dan acht Afrikaanse landen gewoond.

Informatie en aanmelding: secretariaatscc@gmail.com

Stille omgang

In de nacht van 18 op 19 maart wordt na 3 lange coronajaren weer de Stille Omgang gehouden. Een bijzondere bidprocessie die ieder jaar omstreeks deze tijd door Amsterdam trekt ter Herdenking aan het Mirakel van Amsterdam op 15 maart 1345.

Ter verdieping heeft de Stille Omgang 2023 als intentie:

"Levend brood voor onderweg, in stille getuigen"

Deze intentie is gekozen naar aanleiding van het Johannesevangelie waarbij ook wordt verwezen naar een gedicht van de H. Titus Brandsma, geschreven tijdens zijn verblijf in de

gevangenis in Scheveningen:

O Jezus, als ik U aanschouw, dan leeft weer dat ik van U hou en dat ook Uw hart mij bemint, nog wel als Uw bijzondere vrind.

Al vraagt dat mij meer lijdensmoed. Och alle lijdens is mij goed. Omdat ik daardoor U gelijk. En dit de weg is naar uw Rijk.

Ik ben gelukkig in mijn leed. Omdat ik het geen leed meer weet. Maar 't alleruitverkorenst lot. Dat mij vereent met U, o God.

O, laat mij hier maar stil alleen. Het kil en koud zijn om mij heen. En laat geen mensen bij mij toe. 't Alleen zijn word ik hier niet moe.

Want Gij, o Jezus zijt bij mij. Ik was u nimmer zo nabij. Blijf bij mij, Jezus zoet. Uw bijzijn maakt mij alle goed.

Titus Brandsma.t

U kunt meelopen in deze "stille tocht" (stil als verwijzing naar de periode dat deze tocht verboden was). Stille straalt kracht uit naar de omstanders.

Het vertrek van de bus is vanaf St. Jozefkerk in Achterveld (20:20 uur) via St. Josephkerk in Hooglanderveen (20.40 uur) met als laatste opstapplaats St. Martinuskerk Hoogland (21:00 uur).

In de Begijnenhofkapel wordt om 22:30 uur de eucharistieviering gehouden, waarna de Stille Omgang wordt gelopen. Om ca. 01:30 uur zijn we weer terug in Hoogland.

De kosten bedragen € 30,-- per persoon / voor jongeren € 15,00 per persoon

Voor info en opgave kunt u/ kan jij uiterlijk 11 maart contact opnemen met Riet van der Heijden (tel. 06-22103330 of e-mailadres vdheijdenriet@gmail.com)

Met een vaag beeld van mijn eigen eerste communie voor ogen, meer dan zestig jaar geleden, stap ik de Don Boscozaal van de Martinuskerk binnen. Het is er een drukte van je welste. Meer dan dertig kinderen die door hun ouders naar de pastorie worden gebracht om zich daar gezamenlijk voor te bereiden op hun eerste communie. Er staan zes grote tafels met stoelen klaar met daarop aantrekkelijk uitzienende "lesboeken" en kleurpotloden. Op een groot bord schrijven ouders de naam van hun eigen kind op waarna ze met hun kinderen een plekje aan de tafel zoeken. Bij iedere tafel staat een stoel voor een hulpouder om samen met de kinderen de opdrachtjes te maken.

Op de vraag van een van de begeleiders van deze voorbereiding, Natascha Tammens, wat Eerste Communie is, antwoordt het ene kind "feest", het andere "dan mag je het Heilig Brood eten". De kaars op tafel als symbool voor "Het licht van God/Jezus" voor in het zaaltje wordt aangestoken. De kaars die iedere bijeenkomst van de communicantjes zal worden aangestoken. Eén van de kinderen merkt op dat het wel een soort kinderwoorddienst lijkt.

Voor de kinderen betekent de kerk bidden en als je bidt maak je een kruisteken. Het kruisteken is al voor veel kinderen bekend. Eerst voorhoofd, dan naar de linkerschouder (de schouder die het verst weg is). Dat is nog een beetje lastig en dan de tekst erbij zeggen nog wat verwarrend, want soms hebben kinderen van hun ouders geleerd dat de tekst op een andere plek wordt geplaatst. En dan zijn er nog kinderen die geleerd hebben hun handen te vouwen als afsluiting van het kruisteken.

Natascha doet haar best de namen van de kinderen zo snel mogelijk te leren kennen. Ieder kind heeft een roepnaam. Die roepnaam is belangrijk want zo weet je wie je bent. Vaak is die naam gekozen vanwege de betekenis. Gelukkig zit er aan iedere tafel een ouder met een mobiele telefoon om zo met de kinderen op te kunnen zoeken wat de betekenis van hun roepnaam is. Ze kijken verbaasd bij het horen van de betekenis van hun naam en hardop worden trots een aantal betekenissen gedeeld.

De korte pauze met limonade en zelfs een traktatie van een jarige is een leuke onderbreking. Terwijl de kinderen gezellig heen en weer lopen, blijkt het ook in de hal van de pastorie een drukte van jewelste. Er hebben zich zo'n vijftien tieners verzameld die klaar zijn om het Heilig Vormsel deze zondag te ontvangen. Ik kan nog wat rondlopen en met wat kinderen praten. Ze komen uit alle hoeken van Amersfoort, van heel veel verschillende scholen en dus ook van verschillende geloofsgemeenschappen waar ze regelmatig met hun ouder(s) naar toe gaan. Niet alle kinderen gaan wekelijks en ook niet iedereen zal na de eerste communie het vormsel doen. Deze voorbereiding zorgt er voor dat de communicantjes een bewuste start in de rooms-katholieke kerk maken.

Als het verhaal, dat ook in het lesboek staat, over Mozes in de woestijn wordt voorgelezen ontdekken de kinderen wat naam van God betekent. "Ik zal er zijn". Een van de kinderen merkt op dat "je soms met God mag praten". Maar hoe weet je nou dat God bij je is? Het verhaal gaat dat God zich overdag laat zien in een wolkkolom en 's nachts in

een zuil van vuur. God wijst je dus de weg, als een TomTom. Het verhaal van

Mozes leent zich voor een prachtige tekening door de kinderen gemaakt in hun eigen lesboek.

Saskia Meeuwessen rondt deze eerste "les" af door samen nog even naar het blad op de flipover te kijken waar heel veel namen op staan. Er blijken wat namen nog niet op te staan van zieke kinderen of kinderen die niet konden komen deze

keer en dan ontdekken ze dat er één hele belangrijke naam ook nog niet op staat: God. Zijn naam wordt er groot en duidelijk bijgeschreven.

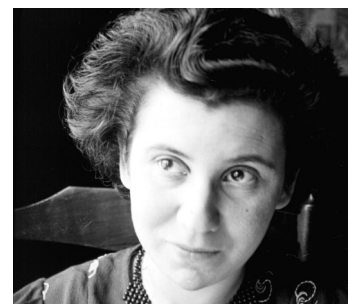
Zondag 12 februari om 9.00 uur komen deze kinderen met hun ouders naar de viering in de Martinuskerk. Mooi en een beetje spannend tegelijk, want in die viering mogen de communicanten zich presenteren en zonder hun ouders naar het altaar gaan om te laten zien dat zij binnenkort hun eerste communie willen doen. Ik wil er graag bij zijn.

Bernadette Heesbeen
redactie SFX

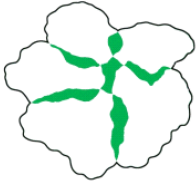
Etty Hillesum

Waar en wanneer:
-zondag 12 maart 2023
16.00 uur in de Brugkerk,
Schuilenburgerweg 2,
Amersfoort
-zaterdag 25 maart 2023
15.00 uur in de
St. Franciscus Xaveriuskerk,
't Zand 29, Amersfoort
Kosten:
Toegang is vrij (vrijwillige
bijdrage)

"Men zou een pleister op vele wonden willen zijn", luiden de laatste woorden die Etty Hillesum op 13 oktober 1942 schrijft in haar wereldberoemd geworden dagboek. De uitspraak is typerend voor Etty's levenshouding, hoe zij andere mensen wilde bijstaan. Haar dagboek is de inspiratie voor het muzikaal theaterstuk dat het Spiritueel Cultureel Centrum Amersfoort gaat opvoeren met de Protestantse wijkgemeente de Brug en het Brug combo. Een echt oecumenisch samenwerkingsproject. Via Etty's dagboekteksten en haar brieven uit Westerbork volgt het theaterstuk de ontwikkeling van deze jonge Joodse vrouw die in Auschwitz is vermoord. Ze laveert tussen wanhoop en aanvaarding en ontdekt dat er in ieder mens iets onverwoestbaars zit. Ze is vastbesloten om dit kostbare, dat ze 'God' noemt, door lijden en dood te bewaren. De teksten worden voorgedragen door een actrice en vertellers, en worden afgewisseld door songs van Bløf, Stef Bos, Herman van Veen e.a., vertolkt door het Brug combo. Voor meer info: www.sccamersfoort.nl/

Geloofsgemeenschap
Sint Franciscus Xaverius
behorend tot
Parochie Onze Lieve Vrouw
van Amersfoort

't Zand 31
3811 GB Amersfoort

Telefoon: (033) 4721705

E-mail secretariaat:
secretariaatsfx@gmail.com

E-mail Pastoraatsgroep
pastoraatsgroepsfx@gmail.com

E-mail Zandraad
secretarizandraad@gmail.com

E-mail Zandloper en website
redactiefsfx@gmail.com

Website geloofsgemeenschap:

katholiekamersfoort/sfx
NL39 INGB 0000177507

tnv RK Parochie OLVA
Franciscus Xaverius
te Amersfoort

Website parochie OLVA:
www.katholiekamersfoort.nl

**Gastvrij en
spiritueel in stad
en regio**

Edith Stein, impressie van een bijzonder vrouw.

**Zoombijeenkomst Spiritueel Cultureel Centrum
28 januari**

"Ik ontmoet in mijn zijn een ander zijn dat niet mijn zijn is". Dat eerste citaat uit haar werk maakt duidelijk dat Edith Stein (1891-1942) zowel filosofe is als theoloog; ook wordt duidelijk dat haar taalgebruik niet altijd gemakkelijk is. In de zoombijeenkomst van het SCC op 28 januari typeerde inleider Mariële Wulf Stein in haar eerste jaren als 'agnostica met een relatie tot het transcendente'. Stein was joodse en bleef trots op haar joodse afkomst. Na het lezen van de autobiografie van Teresa van Avila, bekeerde Stein zich en werd katholiek-karmelietes. 'Een voorbeeld van een moderne bekering'

aldus Wulf, die een proefschrift over Stein schreef. Stein kwam tot het inzicht dat het innerlijk intellectueel-filosofische zoeken naar waarheid zijn beperking heeft. De 'existentiële wortels' van de

mens liggen dieper; voor haar werd de waarheid een Persoon, God tot wie je in een relatie staat. Als Jodin en Duitse voelde Edith Stein zich intens betrokken in het drama van de Tweede Wereldoorlog. Ze vluchtte naar het karmelietessenklooster in Echt (Zuid-Limburg) maar was ook daar niet veilig en werd getransporteerd naar Westerbork (ze verbleef ook nog enkele dagen in Kamp Amersfoort) en Auschwitz. Een inspirerende vrouw - heilig verklaard door paus Johannes Paulus II - die meer bekendheid verdient.

Huib Klamer

Feestelijke Lessons & Carols

Lessons & Carols in de Xaveriuskerk. Een Engelse traditie. Prachtig zong een groot projectkoor onder leiding van Frank Kooiman - dat daarvoor vijf avonden had

Voor het eerst sinds jaren - op zondagavond 18 december (4e adventszondag) - vond weer een uitvoering plaats van

geoeffend in de vaak koude kerk - traditionele maar ook eigentijdse Carols. De kerstliederen werden afgewisseld met Lessons.

Moniek Nusselein las bijbelteksten voor, die bij kerst passen, met name uit het bijbelboek Jesaja. Het lang en warm applaus na afloop was veelzeggend. Ondanks de weerswaarschuwing (code oranje) waren er toch veel bezoekers; de kerk zat goed vol. Na afloop dronken we een warm glas glühwein met elkaar en gingen langs de spekgladde straten voorzichtig naar huis. Op weg naar kerst.

Huib Klamer

Zondagsvieringen

Alle zondagsvieringen beginnen 10.30 uur tenzij anders vermeld!!!

Zondag 19 februari

Viering van Woord en Gebed
Monique Derks
Mirjam Verstraelen
Koorgroep 't Zand

Woensdag 22 februari

19.30 uur Joriskerk
Aswoensdag
Oecumenische viering
Verschillende voorgangers
waaronder Phil Jacobs

Zondag 26 februari

11.00 uur
Eucharistieviering
Gé Nijland
Cantorij Oorsprong

Zondag 5 maart

Viering van Woord en Gebed
Lex van de Haterd
Giny Wierenga
Koorgroep 't Zand

Zondag 12 maart

Viering van Woord en Gebed
Huib Klamer

Sonja van den Brand
Cantorij Oorsprong

Zondag 19 maart

11.00 uur
Eucharistieviering
Pastoor Joachim Skiba
Cantorij Oorsprong
Koorgroep 't Zand

Zondag 26 maart

Viering van Woord en Gebed
Mirjam Verstraelen
Adriaan van Es
Cantorij Oorsprong

**Let op! De volgende Zandloper verschijnt op
26 maart 2023. Kopij uiterlijk 19 maart 2023.**

De Zandloper verschijnt in ieder geval elke maand en verder wanneer er op korte termijn iets te melden is, of wanneer er zich belangrijke ontwikkelingen voordoen.

Redactieadres: redactiefsfx@gmail.com. Bezoek ook de site van onze geloofsgemeenschap voor het laatste nieuws: katholiekamersfoort/sfx. Ook op Facebook (Geloofsgemeenschap St. Franciscus Xaverius) en Twitter (SFXoptZand) kunt u ons vinden.

De site van Vereniging Geloofsgemeenschap 't Zand is: www.geloofsgemeenschaptzand.nl

